

Н. О. Будна, Т. В. Гладюк, С. Г. Заброцька, Н. Б. Шост

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Робочий зошит
+ інтерактивний додаток

2
КЛАС

До підручника Т. Г. Гільберг, С. С. Тарнавської, Н. М. Павич

УДК 3:502.2:613.955(075.2)
Б90

*Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України
(лист ІМЗО від 03.01.2020 № 22.1/12-Г-8)*

Будна Н.О.

Б90 Я досліджую світ : робочий зошит : 2 кл. / Н.О. Будна,
Т.В. Гладюк, С.Г. Заброцька, Н.Б. Шост. — Тернопіль : Нав-
чальна книга – Богдан, 2020. — 64 с.

ISBN 978-966-10-6031-8

Зошит укладено відповідно до Державного стандарту початкової освіти, типових освітніх програм та підручника «Я досліджую світ. 2 клас» (авт. Гільберг Т., Тарнавська С., Гнатюк О., Павич Н.).

Посібник містить різноманітні завдання для індивідуальної та групової роботи з другокласниками. Запропоновано цікаві вправи, досліди, завдання проблемного і пошукового характеру.

Для учнів 2-го класу.

УДК 3:502.2:613.955(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

УВАГА!

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

bohdan-digital.com/010865

*Технічна підтримка: (0352) 52-06-07, 067-352-09-89;
admin@bohdan-digital.com*

ISBN 978-966-10-6031-8

© Навчальна книга – Богдан, виключна
ліцензія на видання, оригінал-макет, 2020

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— познач, обведи, розфарбуй

— напиши

— досліди

— поміркуй

— з'єднай

— плутанка

Н.О. Будна, Т.В. Гладюк,
С.Г. Заброцька, Н.Б. Шост

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Робочий зошит

2 клас

*Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти
комісією з педагогіки та методики початкового навчання
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

Ми — другокласники і другокласниці. Як поводитися в колективі

1. Намалюй свою школу (або наклеї фотографію).

2. Пригадай правила, яких важливо дотримуватись у класній спільноті, та допиши в клітинках, де потрібно, слово «НЕ».

Поважай однокласників/однокласниць.

Будь увічливим, привітним/увічливою, привітною.

Підтримуй доброзичливі стосунки.

Ображай інших.

Допомагай однокласникам/однокласницям.

Роби добрі справи.

Підказуй на уроках.

3. Напиши, яку роботу тобі подобається виконувати разом із однокласниками/однокласницями.

Звідки ми отримуємо інформацію

1. До поданих малюнків добери речення і впиши відповідні цифри.

1. Я дізнався із повідомлення на телефоні **новину**.
2. Я читаю книжку й отримую **знання**.
3. Учитель розказав цікаву **історію**.

Напиши слово, яким можна замінити виділені слова.

--	--	--	--	--	--	--	--

2. Установи відповідність за поданим зразком.

Орган зору		Квітковий аромат	Дотикові повідомлення
Орган слуху		Гладкий папір	Смакові повідомлення
Орган дотику		Червоний м'яч	Слухові повідомлення
Орган нюху		Гучна музика	Зорові повідомлення
Орган смаку		Кислий лимон	Нюхові повідомлення

Яка наша адреса

1. З'єднай зображені об'єкти з їхніми назвами.

планета
Земля

модель
Землі —
глобус

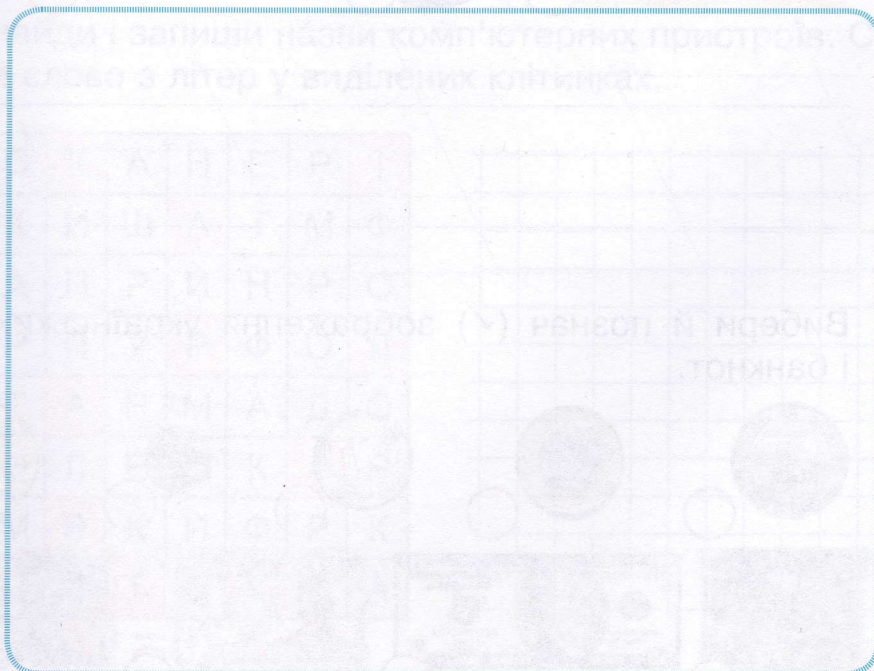
2. Доповни речення.

Країна, у якій я живу, називається _____.

Україна є _____
_____ державою.

3. Досліді і намалюй вулицю, на якій ти живеш.

Для чого країнам державні символи

1. Утвори правильні твердження, з'єднавши їхні частини.

Державний Прапор —

символ мирної праці та достатку

Державний Гімн —

символ сили, мудрості, любові

Державний Герб —

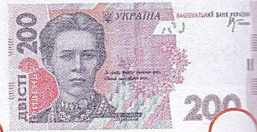
найголовніша пісня України

2. Познач (✓) зображення державних символів України і запиши їхні назви.

Four sets of handwriting lines (top solid, middle dashed, bottom solid) for writing the names of the symbols.

3. Вибери й познач (✓) зображення українських монет і банкнот.

Що таке носій інформації

1. Установи відповідність між зображеними пристроями та їх призначенням за поданим зразком.

Пошук маршруту

Обчислення математичного виразу

Відеозйомка події

Запис розмови

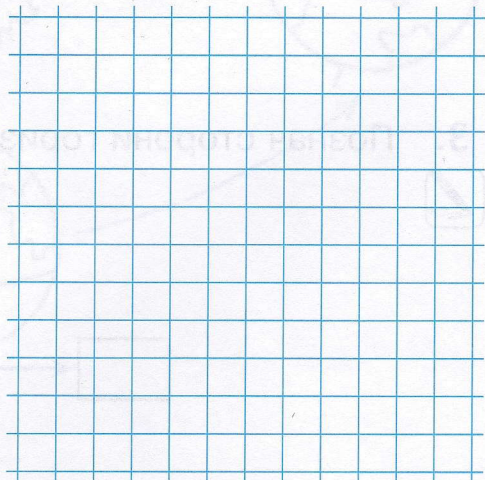
Збереження фотографії

2. Знайди і запиши назви комп'ютерних пристроїв. Склади слово з літер у виділених клітинках.

С	К	А	Н	Е	Р	І
К	И	Ш	А	Т	М	Ф
А	П	Р	И	Н	Р	О
Р	П	У	Р	Ф	О	Л
Т	А	Р	М	А	Д	О
Ф	Л	Е	Ш	К	А	Р
М	В	К	И	Ф	Р	К
Н	Е	Т	Б	У	К	А

Чому на Землі бувають пори року

1. Допиши речення.

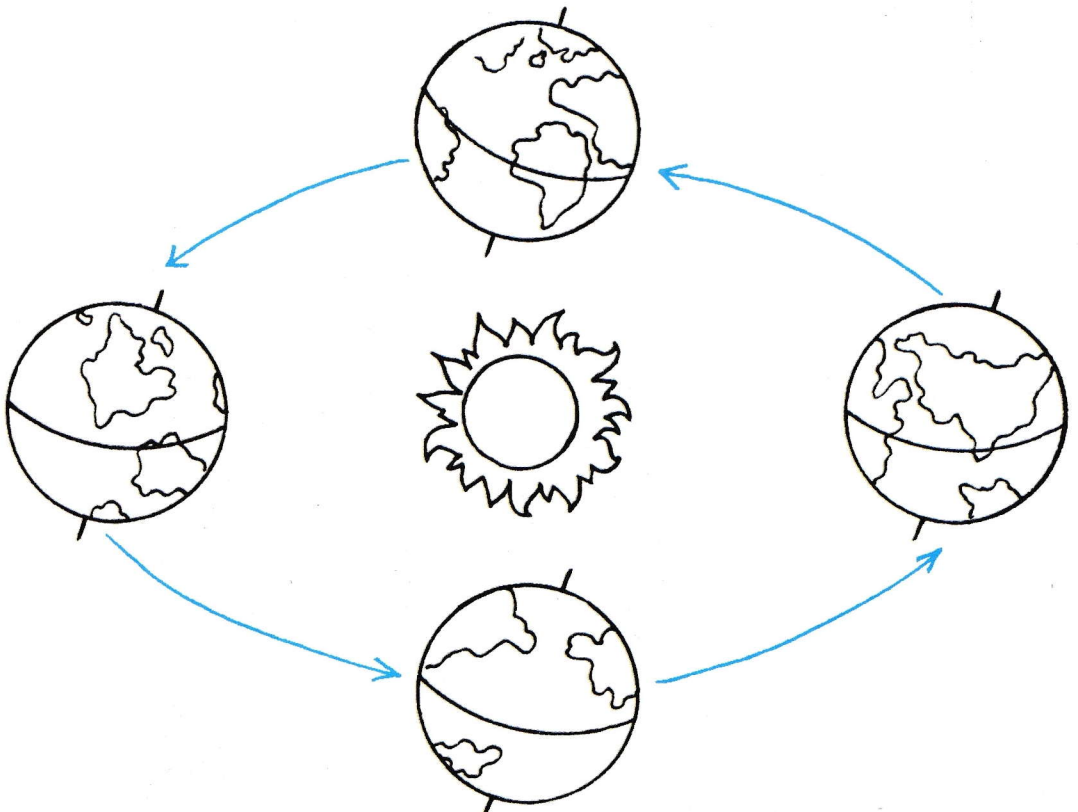

Причиною зміни пір року є _____

_____

Рік триває приблизно _____ днів, або _____ місяців.

2. Замалюй жовтим кольором ті частини земної кулі, у яких триває осінь, синім — зима, зеленим — весна, червоним — літо. Обґрунтуй свій вибір.

Явища природи. Скільки місяців у році

1. Допиши речення.

Зміни, що відбуваються в природі, називають

2. Познач (✓) слова, що називають явища в неживій природі. Поясни свій вибір.

Зміна дня і ночі

Пожовтіння листя

Гроза

Приліт птахів

Листопад

Цвітіння рослин

Дощ

Снігопад

3. З'єднай стрілками назви пір року з відповідними зображеннями.

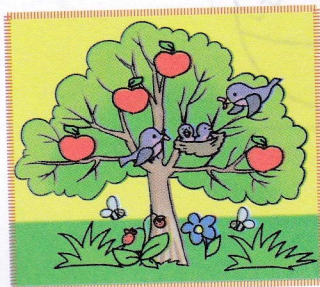

Весна

Літо

Зима

Осінь

Для чого потрібний календар

1. Допиши речення.

Перелік днів року з поділом на тижні та місяці — це

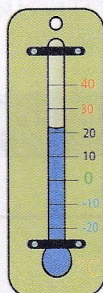
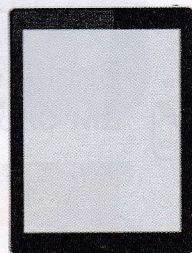
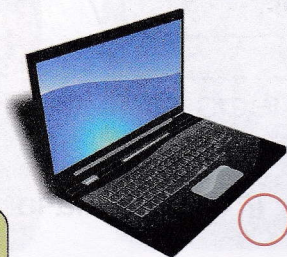
_____.

2. Визнач за календарем, на який день тижня випаде 1 вересня 2024 року. Зафарбуй відповідну клітинку.

Серпень, 2024						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

3. Познач (✓) зображені об'єкти, у яких можна знайти календар.

Як розпізнавати інформацію

1. Склади слово, розмістивши літери у порядку зростання поданих чисел, та впиши його у клітинки.

З П Б К Е А Е

3 4 1 6 2 7 5

2. З'єднай інформацію з її видами за зразком.

Вік

Зріст

Домашня адреса

Ім'я

Прізвище

Хобі

Номер телефону

Приватна
(особиста)
інформація

Публічна
інформація

3. Визнач, яку літеру позначають цифри в таблиці, і запиши слова.

	1	2	3
4	У		И
5	К	Р	І
6	Й	Т	Д

2	1	3	3	1
5	4	6	4	6
Р				

1	3	2
5	5	6

Який в осені святковий календар

1. Вибери і познач (✓) правильну відповідь.

День захисника України відзначають:

6 грудня

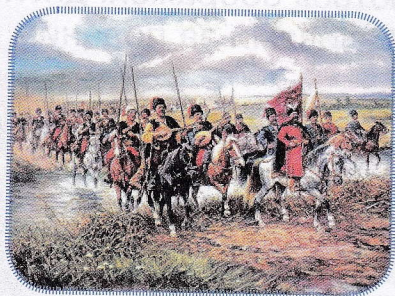

14 жовтня

24 серпня

2. Які свята відзначають українці 14 жовтня? З'єднай їхні назви з відповідними малюнками.

Свято Покрови
Пресвятої Богородиці

День захисника
України

День заснування Української
повстанської армії

День українського
козацтва

3. Намалюй листівку для наших відважних захисників.

Blank space for drawing a card for brave defenders.

Якого я роду, якого народу

1. Доповни речення.

Козаки першими у світі написали _____
_____ — основний закон козацької держави.

2. Якими правами користуються зображені діти? З'єднай малюнки з відповідними словами за поданим зразком.

Право на захист

На відпочинок

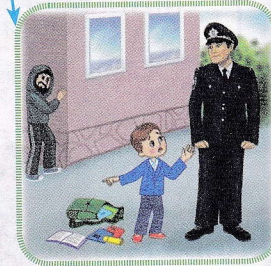
На навчання

На медичну допомогу

На спілкування

На повноцінне харчування

3. Напиши, які обов'язки є у тебе вдома.

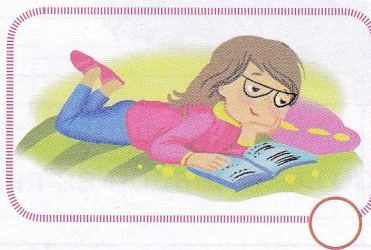
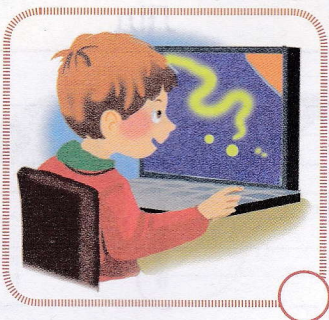

Як здобути козацьке здоров'я

1. Продовж речення.

Кожен ранок починай із _____.

2. Познач (✓), хто із зображених дітей дбає про своє здоров'я. Обґрунтуй свій вибір.

3. Утвори правильні твердження, з'єднавши відповідні частини.

Чистити зуби
необхідно

двічі на рік.

Стоматолога
треба відвідувати

двічі на день.

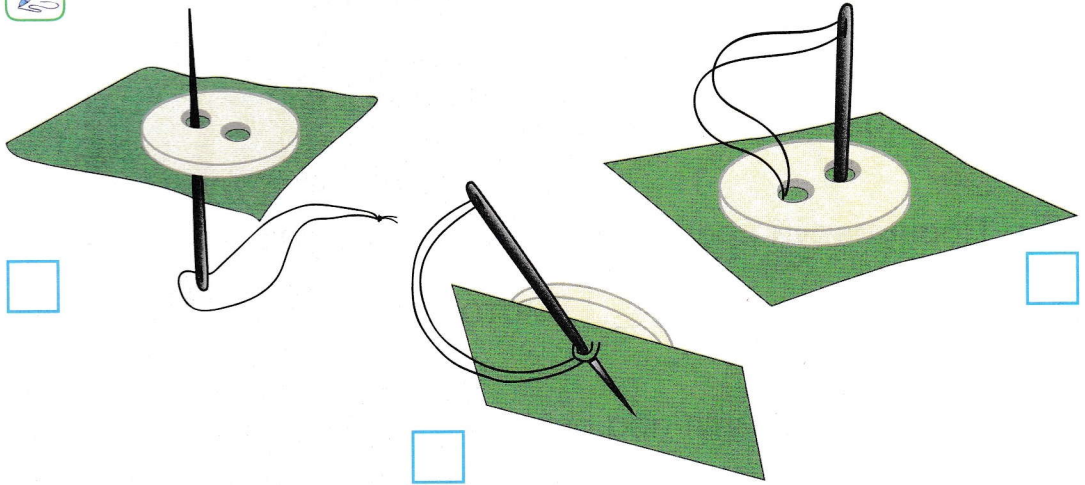
Для чого потрібний план дій

1. Пригадай означення алгоритму та впиши пропущене слово.

Алгоритм — це послідовність чітких _____, виконання яких вирішує поставлене завдання.

2. Пронумеруй правильний порядок дій у алгоритмі пришивання гудзика.

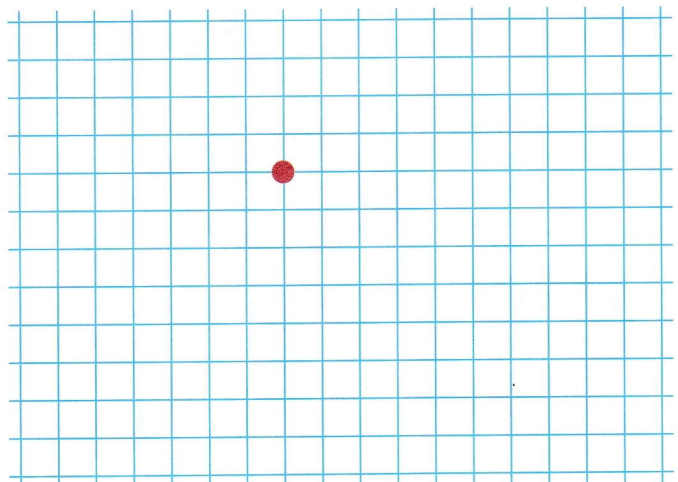
3. Виконай завдання за поданим алгоритмом.

Початок

1. ●
2. ← 2
3. ↑ 2
4. → 6
5. ↓ 2
6. ← 2
7. ↓ 4
8. ← 2
9. ↑ 4

Кінець

Які в осені ознаки. Які осінні місяці

1. Познач (✓) ознаки осені в природі.

- Сонце на небосхилі стоїть нижче, ніж улітку.
- Дні стають довшими, а ночі — коротшими.
- Цвітуть дерева та кущі.
- Йдуть затяжні дощі.
- Жовкне й опадає листя з дерев і кущів.
- Птахи повертаються з вирію.
- Жовтіє і в'яне трава.

2. Пронумеруй послідовність осінніх місяців.

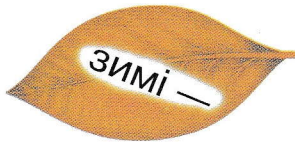

Жовтень

Листопад

Вересень

3. Склади прислів'я про осінні місяці. Поясни його зміст.

Чи зустрічається світло з тінню

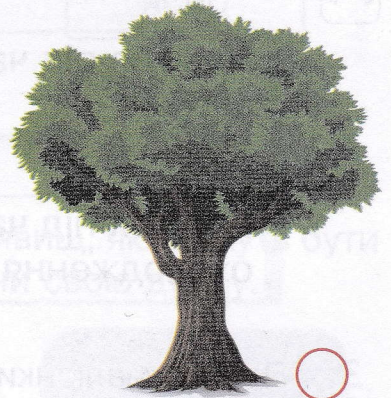
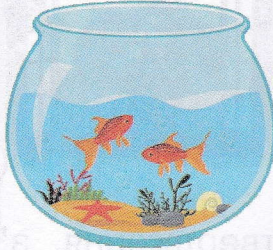
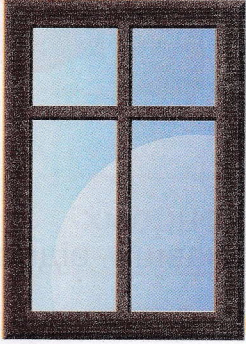
1. Продовж речення.

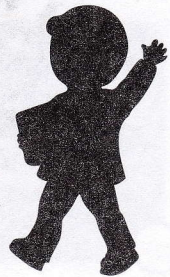
Головне джерело світла й тепла на Землі —

_____.

2. Познач (✓) об'єкти, які не пропускають світло.

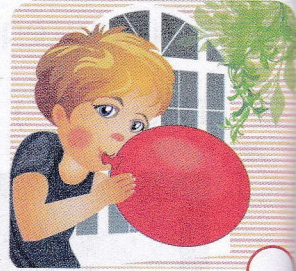
3. Знайди та обведи тінь, яка відповідає зображенню хлопчика.

Які властивості має повітря

1. Познач (✓) малюнок із зображенням досліду, який доводить, що навколо нас є повітря.

2. Утвори правильні твердження, з'єднавши відповідні частини.

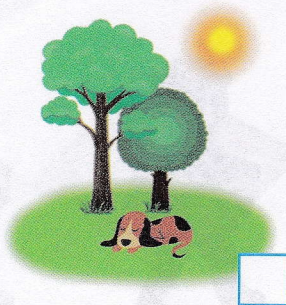
Повітря під час нагрівання

стискається.

Повітря під час охолодження

розширюється.

3. Познач малюнки із зображенням корисної дії вітру знаком «+», а шкідливої — знаком «-». Поясни свій вибір.

Що таке погода і як її передбачити

1. Допиши речення.

 Людей, які вивчають і прогнозують погоду, називають _____.

2. Що означають зображені символи? З'єднай умовні знаки з відповідними словами.

хмарно

сніг

похмуро

вітер

дощ

ясно

3. Познач (✓) зображення погодних явищ, які можуть бути небезпечними для людини. Поясни свою думку.

Як термометр знає, тепло чи холодно

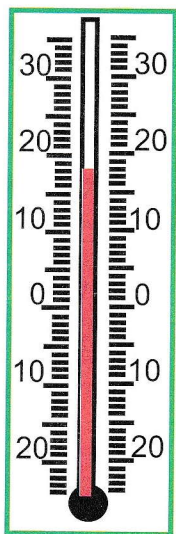
1. Допиши речення.

Термометр — це прилад для вимірювання

_____.

2. Розглянь малюнки. Запиши покази кожного термометра числами і словами.

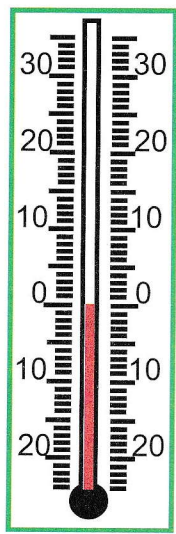
--	--	--	--

_____

_____

_____

_____

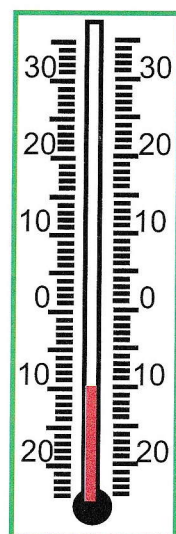
--	--	--	--

_____

_____

_____

_____

--	--	--	--

_____

_____

_____

_____

3. Вимірй і запиши температуру:

повітря в кімнаті

--	--	--	--

води у склянці

--	--	--	--

свого тіла

--	--	--	--

Які властивості має вода

1. Допиши речення.

Вода в природі перебуває у трьох станах:

_____

_____

_____

2. Утвори правильні твердження, з'єднавши їхні частини.

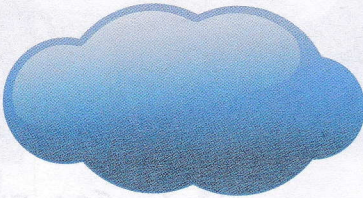
Вода під час нагрівання

стискається.

Вода під час охолодження

розширюється.

3. Напиши, які стани води зображено на малюнках.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

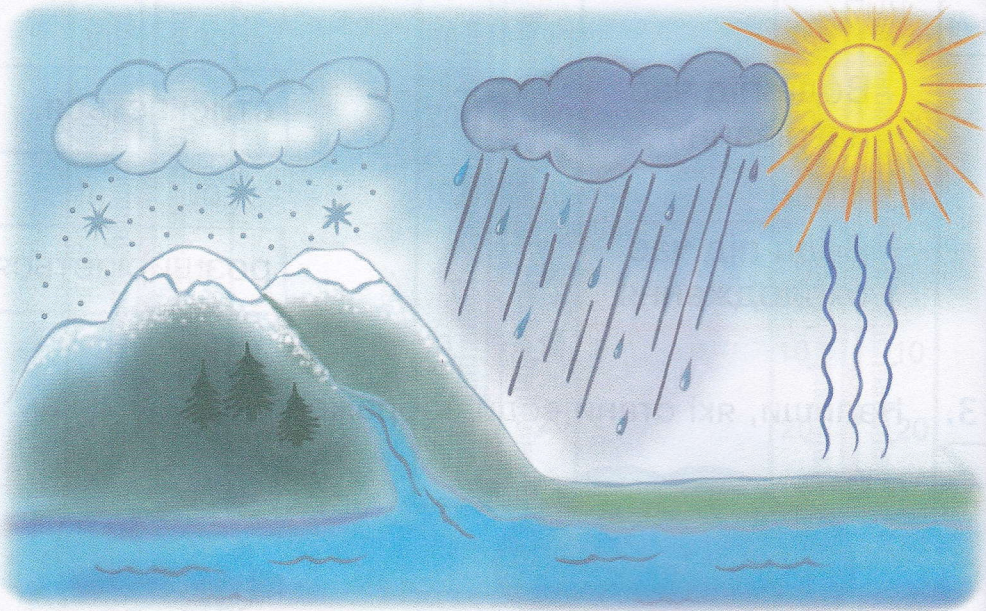
Як мандрує вода

1. Допиши речення.

Безперервне переміщення води в природі називають _____.

2. Познач стрілками рух води в природі. Поясни свою думку.

3. Познач (✓), хто із зображених дітей дбає про своє здоров'я. Обґрунтуй свій вибір.

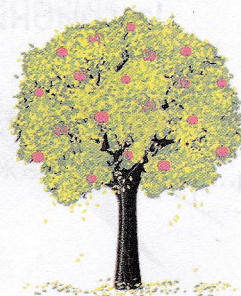
Як рослини готуються до зими

1. Познач (✓) слова, які називають осінні явища в житті рослин.

- В'януть трави.
- Зазеленіло листя на деревах і кущах.
- Дозріли плоди і насіння.
- Пожовтіло листя.
- Цвітуть дерева і кущі.
- Опадає листя з дерев і кущів.

2. Упізнай дерева восени. Познач малюнки відповідними цифрами.

1. Дуб.

2. Ялина.

3. Яблуня.

4. Клен.

3. Продовж речення.

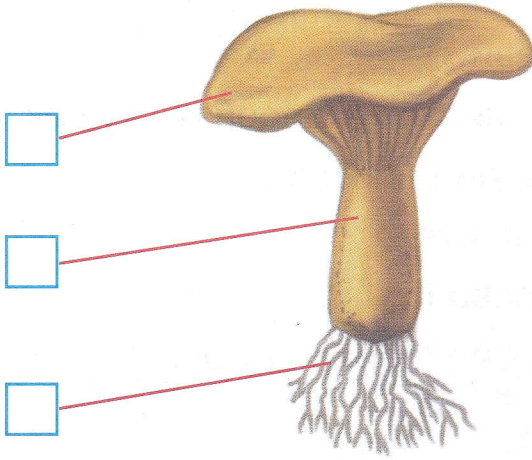
Пора опадання листя у рослин — це _____

_____.

Чи всі гриби їстівні

1. Познач цифрами частини гриба.

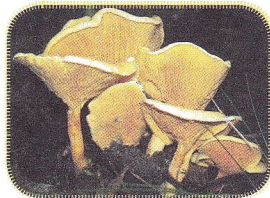
1. Шапинка
2. Ніжка
3. Грибниця

2. Допиши речення.

Гриби слід збирати так, щоб не пошкодити
_____
Із грибниці виростають _____.

3. Які із зображених грибів є отруйними, а які — їстівними? Вкажи стрілками.

Їстівні
гриби

Отруйні
гриби

Як тварини готуються до зими

1. Познач (✓), як змінюється життя тварин восени.

Повертаються з вирию.

Розмножуються.

Роблять запаси, мігрують або впадають у сплячку.

2. Вкажи (✓), яка із зображених тварин готує місце для зимової сплячки.

3. Обведи зображення птаха, який мігрує восени.

Як осінні зміни впливають на комах

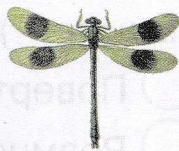
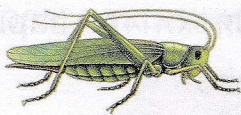
1. Продовж речення.

Восени одні комахи відкладають яйця і _____
_____. Інші, щоб пережити зиму, прилашту-
вуються в _____
_____.

2. Познач (✓) рядок, у якому зображено тільки комах.

3. Напиши, які зміни в природі впливають на життя комах.

Як риби готуються до зими

1. Доповни речення.

Життя риб восени змінюється внаслідок зниження
_____ води.

2. Вкажи (✓), що відбувається з рибами восени.

- Запасують на зиму корм.
- Розмножуються.
- Одні — залягають спати в зимувальні ями, інші — стають менш активні.

3. Познач (✓) рибу, яка з настанням осені активно полює, щоб набрати вагу.

Як птахи готуються до зими

1. Які із зображених птахів є перелітними, а які — осілими? Вкажи стрілками. Обґрунтуй свій вибір.

Перелітні
птахи

Осілі
птахи

2. Познач (✓) основну причину відльоту птахів у вирій.

холод

голод

краса природи теплих країв

Як звірі готуються до зими

1. Познач (✓) зображення звірів, які восени запасують на зиму корм. Поясни свій вибір.

2. Напиши, яким стає хутро у звірів восени.

3. Допиши речення.

У бурого ведмедя, борсука, їжака за літо під шкірою відкладається _____.

Які невидимі ланцюги є в осінньому лісі

1. Про який зв'язок йдеться у поданому реченні? Познач (✓).

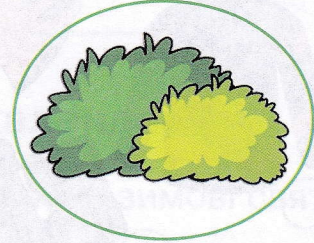
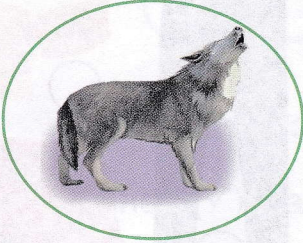
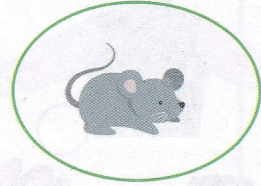
Птахи живляться плодами і насінням рослин.

Про зв'язок між неживою і живою природою.

Про зв'язок між рослинами і тваринами.

2. За допомогою стрілок склади ланцюг живлення.

Природа взимку Які ознаки в зими. Зимові місяці

1. Познач (✓) слова, що називають ознаки зими. Поясни свій вибір.

- Падає сніг.
- Йдуть зatory дощі.
- Деревa вкриваються инеем.
- Мороз скоуе водойми.
- На небі з'являється веселка.
- Дні короткі, а ночі довгі.

2. Пронумеруй послідовність зимових місяців.

лютий

грудень

січень

3. Обери (✓) одяг та взуття для прогулянки взимку.

Яка погода взимку

1. Продовж речення.

Погода взимку _____

_____

_____

_____

2. Намалюй символи погодних явищ, які бувають узимку.

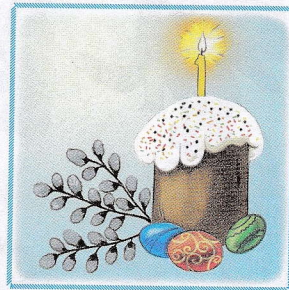

3. Яка погода сьогодні? Познач.

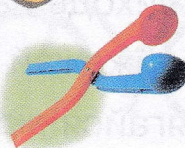
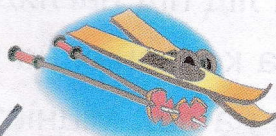

Який у зими святковий календар

1. Познач (✓) малюнки, на яких зображено зимові свята.

2. Серед зображених предметів вибери і обведи ті, якими діти можуть користуватися самостійно.

Як утворюється лід на водоймах

1. Доповни речення відповідними словами.

Лід — це вода у _____ стані. Рідка вода при замерзанні _____, перетворюється на _____. Лід у воді _____, тому що він _____ за воду.

Слова для довідки: лід, розширюється, не тоне, легший, твердому.

2.

Познач (✓), які правила безпечної поведінки взимку порушили зображені на малюнку діти.

- Проводь рухливі ігри на свіжому повітрі.
- Виходь на лід під наглядом дорослих.
- Катайся на ковзанах на ковзанці.
- Не виходь на лід, міцність якого тобі невідома.
- Не з'їжджай на лід із крутого берега.
- Одягайся відповідно до погоди.

Хто такий споживач

1. Продовж речення.

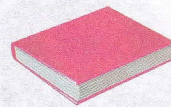
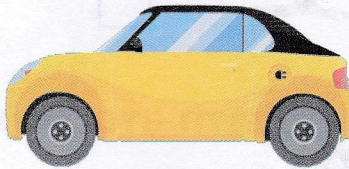
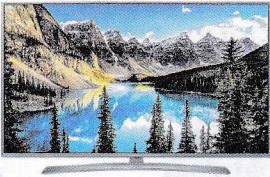

Спосіб поширення інформації про товари чи послуги, які треба продати, — _____.

2. На що передусім повинна витратити гроші сім'я? Розподіли зображені витрати на обов'язкові та необов'язкові.

Витрати сім'ї

Обов'язкові

Необов'язкові

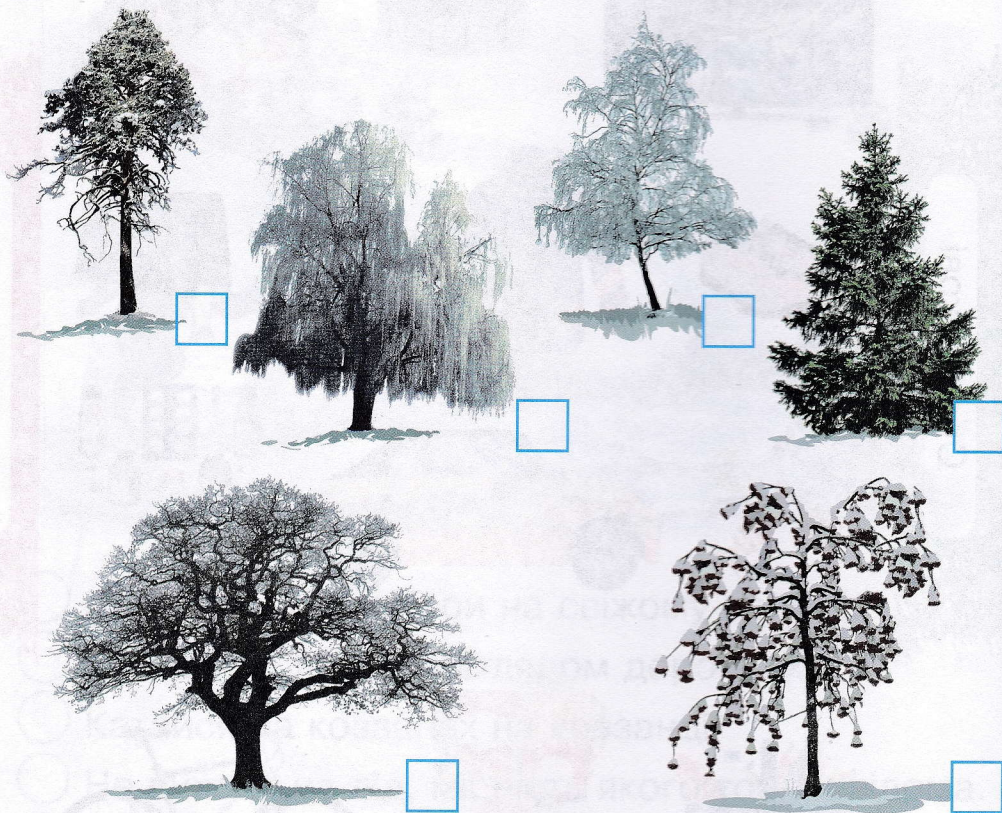
Як почувуються рослини взимку

1. Познач (✓) правильні твердження.

- Листяні дерева і кущі взимку стоять без листя.
- Ялини і сосни — вічнозелені рослини.
- Під снігом зеленіють суниці, барвінок.
- Узимку всі дерева і кущі мають листя.
- Ріст рослин узимку сповільнюється.
- Усі трав'янисті рослини засихають.

2. Упізнай дерева взимку. Познач малюнки відповідними цифрами. Поясни свій вибір.

1. Береза. 2. Верба. 3. Дуб. 4. Сосна. 5. Ялина.
6. Горобина.

Як зимують комахи та риби

1. Продовж речення.

Комахи зимують дорослими, у вигляді лялечок, _____, _____.

2. Де зимують лялечки метелика совки озимої? Познач (✓).

- У корі дерев.
- У ґрунті.
- У соломі.

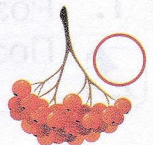
3. Напиши, як допомогти риbam уберегтися від задухи взимку.

Blank writing area with horizontal lines and vertical dashed lines for writing.

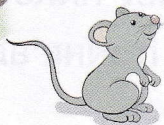
Як зимують птахи та звірі

1. Чим живляться птахи взимку? Познач (✓) відповідні малюнки. Обґрунтуй свій вибір.

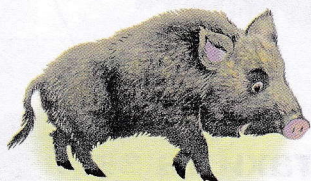
2. Як поведяться взимку зображені тварини? З'єднай малюнки з відповідними словами.

Бродить
у пошуках їжі

Спить

Поїдає осінні
запаси

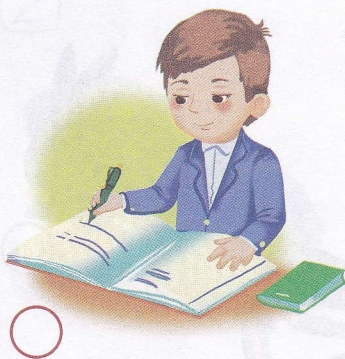

Які бувають потреби

1. Розкажи, які потреби людини зображено на малюнках. Познач (✓), які з цих потреб маєш ти.

2. Напиши, які ще потреби є у тебе.

A grid of writing lines for the student to write their answer. The grid consists of solid top and bottom lines with a dashed middle line, forming a series of rectangular boxes.

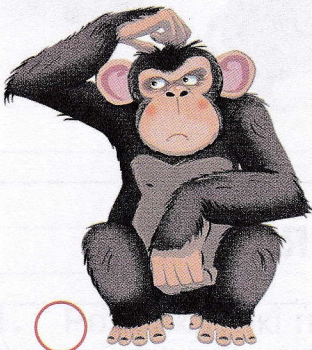
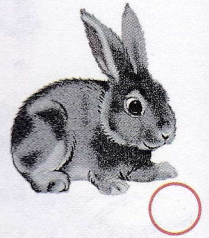
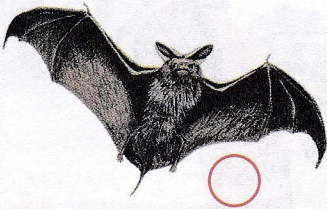
Яка користь від знань

1. Продовж речення.

Знання про поведінку та «мову» тварин урятують від _____.

2. Познач (✓) зображення тварин, яких можна поселити вдома.

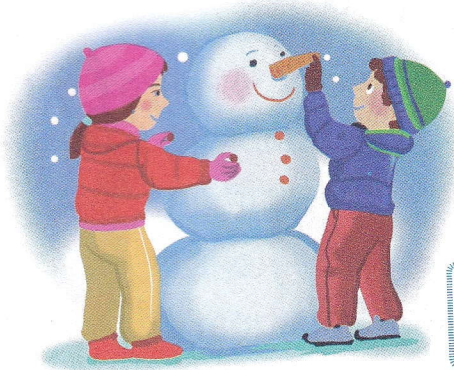
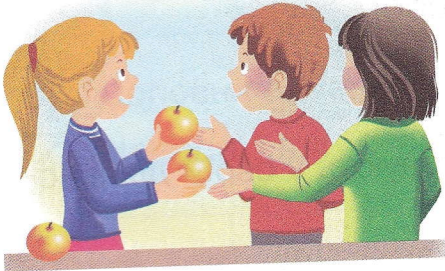
Чи завжди треба бути добрими

1. Продовж речення.

Від добрих справ люди навколо змінюються — ста-
ють _____.

2. Намалюй смайлик біля зображень дітей, з якими тобі хотілось би дружити. Поясни свій вибір.

Як упізнати весну

1. Прочитай і відгадай загадку. Які ознаки весни тут згадуються?

Ясне сонечко пригріло,
розігнало довгі сні,
в рівчаках заклекотіло,
все діждалося _____.

2. З'єднай стрілками назви весняних місяців та їхні характерні ознаки за народними спостереженнями.

Березень

літо в гості закликає.

Травень

березовим вінником зиму вимітає.

Квітень

переплітає трохи зими, трохи літа.

3. Доповни речення.

Навесні дні стають _____, а ночі _____.

Якою буває погода навесні

1. Познач (✓) весняні явища природи. Поясни свій вибір.

Снігопад

Повінь

Льодохід

Відлига

Танення снігу

Гроза

Утворення криги на водоймах

Скресання криги на водоймах

2. Встав пропущені слова, скориставшись довідкою.

Навесні сонячні промені нагрівають землю
_____.

Температура повітря _____.

З кожним днем стає _____ . Сніг
_____ . Настає _____ .

Лід на водоймах _____ , починається
_____ . Річки _____ і по-
чинається _____ .

Слова для довідки: скресає, сильніше, повінь, під-
вищується, льодохід, розливаються, відлига, тепліше,
тане.

Як здійснити задумане

1. Підкресли слова, що називають ті риси характеру, які
знадобляться кожній людині для досягнення мети.

Старанність, працелюбність, наполегливість,
сила волі, байдужість, лінощі, вміння зосередитись,
непосидючість, допитливість, галасливість,
вміння спілкуватися, упертість, відповідальність,
цілеспрямованість.

2. Продовж речення.

Щоб стати підприємливою людиною, потрібно
_____
_____
_____

3. Зобрази схематично, якої мети ти прагнеш досягти.

Як стати винахідником

1. Вибери і познач (✓) правильний варіант для продовження речення.

Винахід — це ...

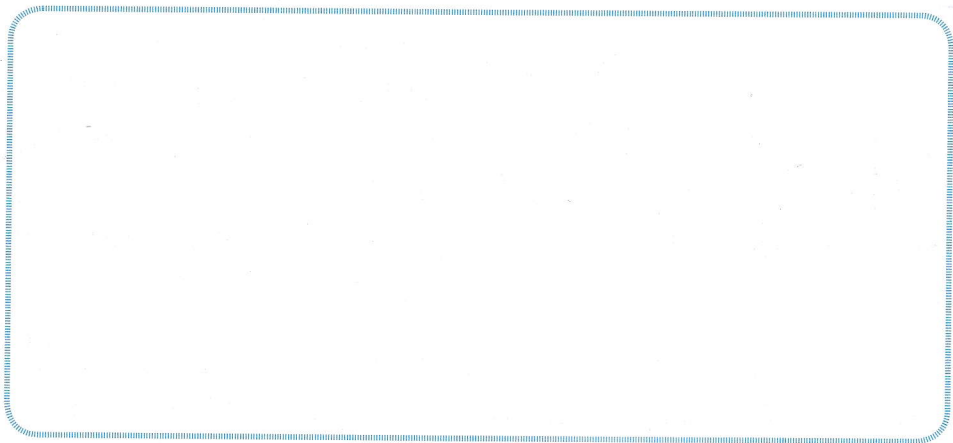
- самохідна машина;
- народна творчість;
- те, що винайдене, зовсім нове, невідоме до цього.

2. Запиши назви відомих тобі винаходів людства.

3. Поміркуй, які ще винаходи необхідно здійснити людству. Спробуй їх намалювати.

Як почувуються рослини навесні

1. Познач (✓) слова, що називають весняні явища в житті рослин. Поясни свою думку.

- Жовтіє і опадає листя.
- Розвиваються бруньки на деревах і кущах.
- Цвітуть підсніжники, ліщина.
- Дозрівають плоди на деревах і кущах.
- Починається сокорух у дерев і кущів.

2. Упізнай зображені рослини. Познач їхні назви цифрами, скориставшись довідкою.

Слова для довідки: 1. Підсніжник 2. Мати-й-мачуха.
3. Конвалія. 4. Проліска. 5. Крокус.

3. Запиши назви рослин, цвітіння яких зображено на світлинах. За потреби скористайся довідкою.

Слова для довідки: верба, яблуня, береза, каштан.

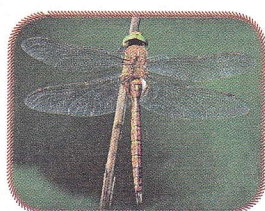
Які комахи з'являються першими навесні

1. Напиши назви ранніх комах-веснянок.

Four sets of horizontal lines for writing, each corresponding to one of the insect images above.

2. Обведи зображення комах-паразитів.

3. Напиши, чим небезпечні кліщі.

Handwriting practice lines for the answer to question 3.

Як змінюється життя у водоймах навесні

1. Продовж речення.

Процес відкладання ікри самицями риб називають _____.

З ікринок вилуплюються малі рибки — _____.

2. Познач (✓), чим укрите тіло раків.

лускою   панциром
 шерстю

3. Напиши, чим корисні жаби.

Handwriting practice lines for the answer to question 3.

Які приймати рішення

1. Вибери і познач (✓) правильний варіант для продовження речення.

 Перш ніж прийняти рішення, подумай про ...

- дії;
- наслідки;
- звички.

2. Познач (✓) малюнки, на яких зображено корисні звички дітей, зеленим кольором, а шкідливі — червоним.

Чи є у весни святковий календар

1. Познач (✓), коли в Україні святкують День матері.

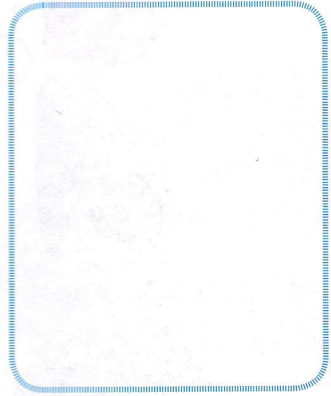
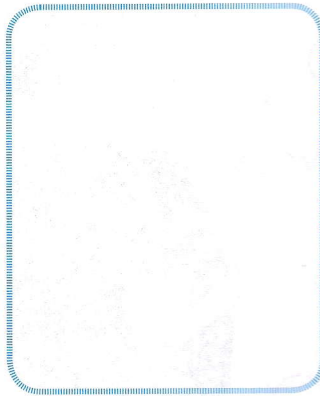
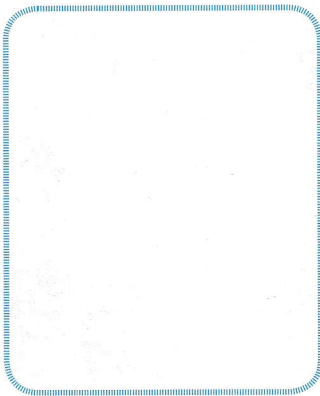
- 8 березня
- 15 травня
- У другу неділю травня

2. Що освячують у церкві на Великдень? Обведи відповідний малюнок.

3. Намалюй символи цих весняних свят.

Як птахи зустрічають весну

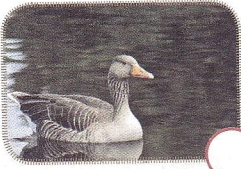
1. Доповни речення.

Перелітні птахи повертаються в рідні краї з настанням _____ та появою _____.

2. Познач (✓) зображення перелітних птахів.

Чому птахи в'ють гнізда

1. «Допоможи» зображеним птахам знайти свої гнізда. Обґрунтуй свій вибір.

2. Який птах підкидає свої яйця у гнізда інших птахів? Познач (✓).

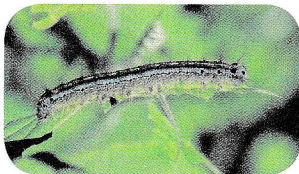

сойка

сорока

зозуля

3. За допомогою стрілок склади ланцюг живлення у весняному лісі.

Хто потребує особистого простору

1. Продовж речення.

Кожна людина потребує особистого _____

2. Установи відповідність.

МОЖНА

Довіряти незнайомцям

Висміювати смаки інших

Брати без дозволу речі інших

Доторкнутись до когось лише за його згоди

Завдати людині болю

Ввічливо спілкуватися

ЗАБОРОНЕНО

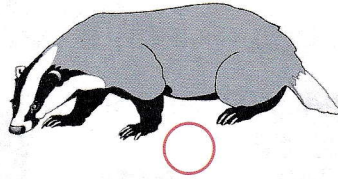
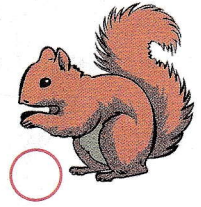
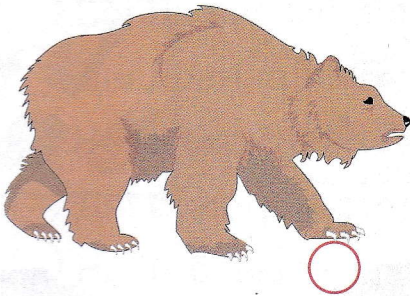
Які зміни в житті звірів навесні

1. Познач (✓) весняні явища у житті звірів.

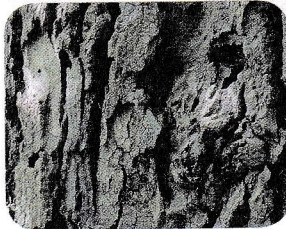
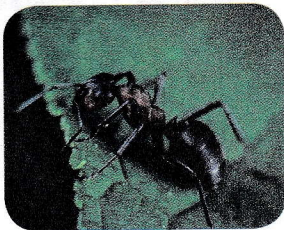

- Стають менш активними.
- Пробуджуються від зимової сплячки.
- Змінюють тепле і світле хутро на менш густе й темніше.
- Вирощують потомство.
- Відкладають запаси жиру.

2. Назви зображених тварин. Познач (✓) тих, які пробудилися навесні від зимової сплячки. Поясни свій вибір.

3. За допомогою стрілок склади ланцюг живлення у весняному лісі.

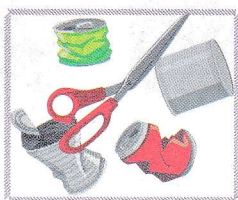
Чому потрібно дбати про довкілля

1. Запиши, на що «скаржитися» природа.

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines with a dashed midline and a solid top and bottom line, and a diagonal line on the left side.

2. У який сміттєвий бак потрібно викинути зображене побутове сміття? Вкажи стрілками.

Із чого починається літо

1. Упиши пропущені назви літніх місяців. Розкажи, які природні явища відображені у цих назвах.

А місяць _____ луки покосить,
червоним соком ягідки зросить.

А місяць _____ гарячим літом
обсипле липи пахучим цвітом.

А місяць _____ серпом задзвонить,
достиглий колос додолу склонить.

Марійка Підгірянка

2. Познач (✓) слова, що називають ознаки літа в неживій природі. Поясни свій вибір.

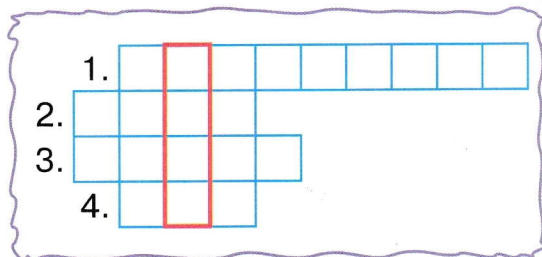

- Сонце високо піднімається на небосхилі.
- Дні довгі, а ночі короткі.
- Небо вкрите сірими хмарами, часто йдуть дощі.
- Дні стають коротшими, а ночі — довшими.
- Небо блакитне і чисте, інколи трапляються не-тривалі грози.

3. Розгадай кросворд. У виділених клітинках прочитай назву пори року.

1. Без вогню на небі іскри креше.
2. Без рук і ніг, а гримить.
3. Рукавом махнув — дерева нагнув.

4. Коли нема — чекають, коли прийде — тікають.

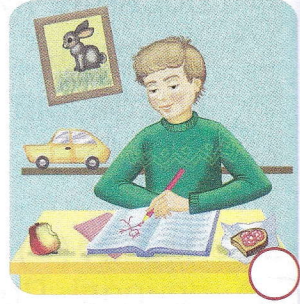
Яка шана книжкам

1. Продовж речення.

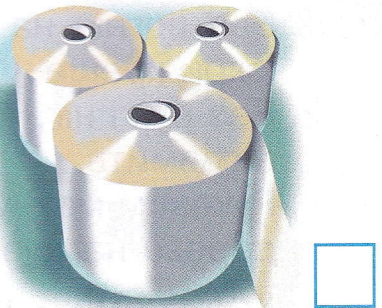
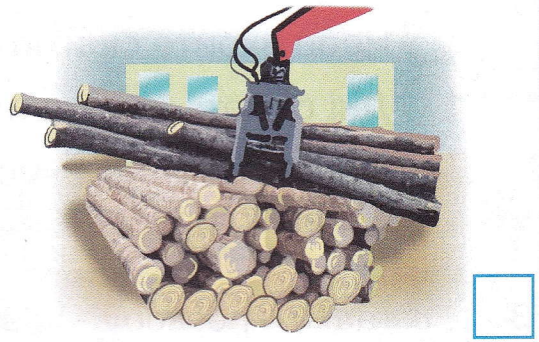

Хто багато читає, той багато _____.

2. Познач (✓), хто із зображених дітей правильно поводитиметься з книжкою.

3. Установи і пронумеруй послідовність подій.

Які бувають форми земної поверхні

1. Вибери і познач (✓) правильний варіант для продовження речення.

Усі нерівності на земній поверхні складають...

- гори;
 рельєф;
 рівнини.

2. Якими кольорами на карті позначають рівнини і гори? Зафарбуй клітинки відповідними кольорами.

рівнини

гори

3. Досліді, яка поверхня характерна для місцевості, де ти живеш. Напиши.

Handwriting practice lines consisting of three sets of horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) intersected by three vertical lines.

Чи є в підземеллі таємниці

1. Продовж речення.

Гірські породи, які людина видобуває з глибин землі або її поверхні, — це _____.

_____.

2. Напиши, які корисні копалини поширені у твоїй місцевості.

Blank writing lines for the answer to question 2.

3. Досліди властивості крейди та ще однієї корисної копалини (на вибір). Результати дослідження запиши у таблицю.

Ознака	Крейда	
Колір		
Стан (тверда, рідка, газоподібна)		
Міцність (щільна, крихка)		
Де використовується		

Як утворюється ґрунт

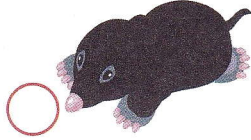
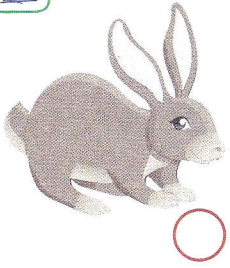
1. Продовж речення.

Верхній шар землі, у якому ростуть рослини і живуть різні організми, — це _____.

2. Познач (✓) зображення тварин, для яких ґрунт є домівкою.

3. З'єднай стрілками частини правильних тверджень.

Чим темніший ґрунт,

тим він бідніший на перегній.

Чим світліший ґрунт,

тим більше перегною він містить.

З якої ягоди намисто

1. З'єднай назви рослин з їхніми зображеннями. Обґрунтуй свій вибір. Обведи червоним кольором отруйну рослину.

Вороняче око

Ожина

Порічки

Чорниця

Малина

Суниця

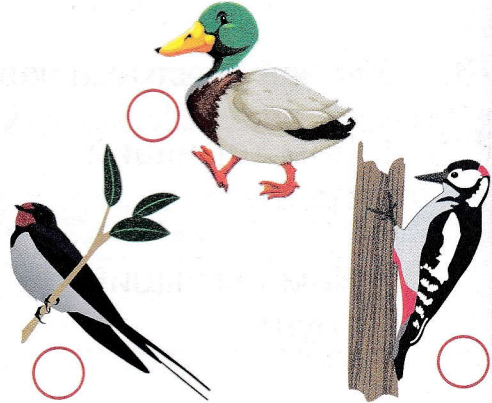
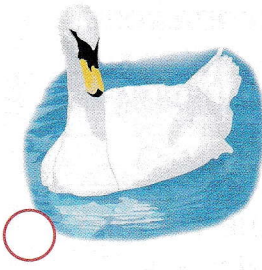
2. Доповни речення.

Не рви і в жодному разі не їж _____
ягоди! Це _____ для здоров'я.

Які турботи у тварин улітку

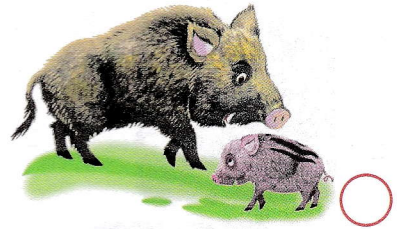
1. Познач (✓) зображення птахів, які влітку годують безпомічних пташенят.

2. Запиши назви зображених звірів. Познач (✓) звірів, які вчать своїх малят полювати.

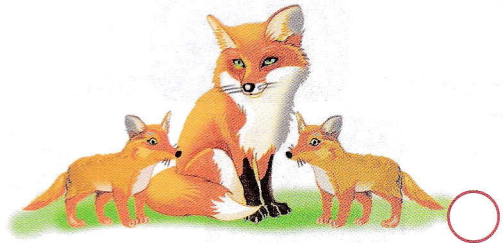
_____/_____/_____

_____/_____/_____

_____/_____/_____

_____/_____/_____

Де мандрує електронний лист

1. Продовж речення.

Величезна мережа, що зв'язує комп'ютери у всьому світі, — це _____.

2. Склади слова, розмістивши літери у порядку зростання поданих чисел, та впиши їх у клітинках.

2 3 4 1 6 10 11 5 12 7 8 9

О В І П О Н Н Д Я М Л Е

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9 8 10 2 3 5 4 6 7 1

І Ц Я Н Ф Р О М А І

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3. Доповни правила безпечної поведінки в Інтернеті.

- Не повідомляй незнайомцям _____ інформацію.
- Нікому _____ повідомляй свої паролі.
- Не надсилай власні фотографії без _____ рідних.

Чому природа потребує охорони

1. Продовж речення.

Заповідники — це ділянки землі, де _____

2. Скористайся довідкою і підпиши нáзви зображених рослин і тварин, занесених до Червоної книги України.

Blank handwriting lines for labeling the snowdrops.

Blank handwriting lines for labeling the crocus.

Blank handwriting lines for labeling the flowers.

Blank handwriting lines for labeling the eagle.

Blank handwriting lines for labeling the cat.

Blank handwriting lines for labeling the stork.

Слова для довідки: цибуля ведмежа, беркут, підсніжник білосніжний, лелека чорний, кіт лісовий, сон великий.

Які наші завдання на літо

1. Що робити дітям під час відпочинку безпечно, а що — небезпечно? Вкажи стрілками.

БЕЗПЕЧНО

Купатися у спеціально відведених місцях під наглядом дорослих

Пустувати на воді

Запливати далеко від берега

Зривати і їсти невідомі ягоди

Милуватися красою рослин

Перебувати в лісі без дорослих

НЕБЕЗПЕЧНО

2. Напиши, де ти мрієш відпочити влітку.

Handwriting practice lines consisting of four sets of horizontal lines (top solid, middle dashed, bottom solid) and vertical lines forming a grid.

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна, ГЛАДЮК Тетяна Володимирівна,
ЗАБРОЦЬКА Світлана Григорівна, ШОСТ Наталія Богданівна

Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

Зошит

2 клас

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Антоніна Павліченко*
Обкладинка *Володимира Басалиги*
Комп'ютерна верстка *Галини Телев'як*
Технічний редактор *Неля Домарецька*

Підписано до друку 10.01.2020 р. Формат 70x100/16. Гарнітура UkrainianPragmatica.
Папір офсетний. Умовн. друк. арк. 5,2. Умовн. фарбо-відб. 20,8.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, Україна, м. Тернопіль, просп. С. Бандери, 34а, 46002.
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, Україна, м. Тернопіль, 46008.
У випадку побажань та претензій звертатися: тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48
office@bohdan-books.com   www.bohdan-books.com

Видавництво «Навчальна книга – Богдан» у соцмережах:

bohdanbooks

bohdan_books

c/NKBohdan

t.me/bohdanbooks

ISBN 978-966-10-6031-8

9 789661 060318